

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutioes Morales

In Quibus Vnivers[ae] Quaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1602

31. De munditia tum mentis, tum corporis ad Missæ sacrificium
necessaria.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14077

crificio, & ablutione completa, particula panis consecrati, in Corporali, Altari, vel Patena inveniuntur in cap. Tribus, de consecratione, distinctione 2. Clemens præcipit, ut in Altari holocausta offerantur, quod populo sufficere debent: quod si remanserint, in crastinum non referuntur, sed cum timore, & tremore clericorum, & diligentia consumantur. Hæc ibi. Sotus 4. distinction. 12. quest. 1. art. 8. citat hunc Canonem, & ait in eo statui ut particula, quæ post sacram Communionem acceptam à populo super fuerint, referentur in pixide; cum tamen Clemens aperte præcipiat, ne referentur in crastinum, sed à Clericis absumantur. Clemens igitur eo loco solum loquitur de ijs particulis, quæ à Presbytero consecrabantur in populum distribuendæ. Hinc olim teste Euagrio libro 4. capite 35. Constantinopoli vetus fuit consuetudo, ut si quando multæ admodum particulae puri, & immaculati corporis Christi Dei nostri superessent, pueri impuberes, qui scholas frequentabant, accerferentur, & eas ederent. In Concilio etiam Matifconensi 2. canone 6. habetur: *Quæcumque reliquias sacrificiorum post peractam Missam in sacratio superfederint, quarta, vel sexta feria, innocentes ab illis, cuius interest, ad Ecclesiam adducantur: & indito eis ieiunio, easdem reliquias confertas vino percipiant.* Hæc eo loco. Cæterum, tum Canon Clementis, tum hæc consuetudines sunt apud nos abrogatæ.

Ad id igitur, quod quærebatur, respondet Sotus 4. distinction. 12. quest. 1. artic. 8. Aut particula, quæ in Altari, Corporali, vel Patena inveniuntur absoluto Missæ sacrificio, sunt alicuius momenti, ponderis, & quantitatis, & hæc referuntur in pixide, aut ab alio Presbytero sacrificante infumuntur: aut tales non sunt, cum ob tenuitatem vix in sensus incurant: & tunc tunc à Presbytero infumuntur, tanquam sacrificij portiuicula exigua. Sed certè cum sint particulae ex sacrificio relictae, parum, aut nihil referre videtur, sint parua, an magna, unde potest eas sacerdos sumere, quia sumit, ut reliquias, quæ ex sacrificio super sunt. Secus esset, si essent particulae ex alio sacrificio relictae. Si QUÆRAS, an sacerdos iure queat eas particulas sumere post notabile temporis intervallum exactum? Resp. minime, quia post intervallum temporis elapsum, censetur sacrificium absolutum; & proinde particulae non sumerentur, ut reliquias, quæ ex sacrificio super fuerunt, sed sumerentur per se, quod facere non licet: est enim sacrificium considerandum vt vna actio, quæ suo tempore finitur ac definit.

Cap. XXXI.

De munditia tum mentis, tum corporis ad Missæ sacrificium necessaria.

Quæritur primò, An ad missæ sacrificium dignè faciendum, non solum vera, & perfecta lethaliu criminu detestatio requiratur, sed etiam sacra eorundem confessio? Caietanus, qui ante Concilium Tridentinum scripsit, sentit nullo iure peccatorum confessio

nem requiri: quoniam ex Apostolo solum habetur, ut ad dignè edendum corpus, & sanguinem Domini, quisque probet seipsum: sed idonee est, inquit, probatio, vera ex animo lethaliu peccatorum detestatio, vt Chrysost. homil. 27. in eam locum. Apostoli, videtur docere. Deinde Ecclesia præcepit, vt in Paschate Eucharistia sumeretur, non autem, vt tunc temporis fieret peccatorum confessio, sed semel quotannis. Sic Caietan. part. 3. quest. 50. art. 5. & in commem. 1. Cor. 11. & in Sion, verbo, Communio, & post eum Armil. verbo, Communio, num. 1.

Cæterum hæc Caietani opinio, cum communi omnium Theologorum, Canonici iuris interpretum, & Summularum sententia pugnat, & cum generali etiam totius Ecclesie consuetudine: quare merito ab ijs, qui post ipsum scripsere refellitur, atque deseritur. Nimirum Soto 4. dist. 12. quest. 1. artic. 4. Cano de locis Theolog. lib. 5. cap. 5. Petro Sot. de Confess. lect. 12. Corduben. lib. 1. quest. 16. & Nauarro in Manuali, cap. 22. num. 10. Synodus Tridentina Sessio 13. Canone 11. decernit, vt sit excommunicatus eo ipso, si quis docuerit, prædicauerit, vel pertinaciter asseruerit, seu etiam publice disputando defendere præsumperit, illis, quos conscientia peccati mortalis grauat, quantumcumque etiam se contritos existiment, habita copia confessoris, non esse necessario præmittendam Confessionem sacramentalem ad dignè Eucharistia sacramentum recipiendum. Et capite septimo idem Concilium declarat illud præceptum Apostoli primæ ad Corinthios vndecimo. Probet autem seipsum homo, &c. intelligi de probatione non solum per contritionem, sed etiam per sacramentalem Confessionem, quando quis conscius est alicuius peccati mortalis, & Confessarij copiam habet. Sententia igitur Caietani decreto Concilij Tridentini est reiecta, & explosa. In Concilio Florentino Sessio 8. priuatiu cum Græci ad Pontificem Romanum Eugenium Quartum conuenissent, rogati sunt ab ipso Pontifice inter alia, cur non Pontifices, aut Presbyteri celebraturi peccata sua confiteri soleant? Illi nihil ad hoc responderunt, dicentes, se de hoc articulo in Concilio non disputuros.

Secundo quæritur, An iure diuino sacra peccatorum lethaliu Confessio ante Eucharistiam fieri debeat? An verò iure Canonico, an tantum vsu, & consuetudine? Medina censet tractat. de confess. questio. 14. iure tantum Canonico præmittendam esse. Idem docere videntur Ricardus in 4. dist. 17. artic. 3. questio 6. & Paludanus 4. dist. 17. quest. 4. Adrianus in 4. questione 1. de Eucharistia, Tabientis verbo, Communio, num. 30. Abbas in cap. de homine, de celebrat. Missarum. Communis verò aliorum sententia contendit eam esse iuris diuini à Christo instituti. Synodus Tridentina in Sessio 13. capite 7. vbi agit de præparatione adhibenda ad dignam sacra Eucharistia perceptionem, sic ait: Communicare volenti reuocandum est in memoriam Apostoli præceptum. Probet autem seipsum homo: Ecclesiastica autem Consuetudo declarat, eam probationem necessariam esse, vt nullus sibi conscius peccati mortalis, quantumcumque sibi contritus videatur, absque præmissa sacramentali confessione, ad sacram Eucharistia accedere debeat. Ex quibus verbis videtur colligi, Confessionem ante Eucharistia

sumptionem, diuino iure adhiberi: quod quidem Domini præceptum declarauit Apostolus primæ ad Corinthios 11. dicens: *Probet autem seipsum homo.* Quod autem hic locus Apostoli de sacra Cõfessione, & non solum de peccatorum detestatione per veram cordis poenitentiam intelligatur, habemus non quidem ex Scripturis, sed Traditione, verbo, non scripto accepta ab Apostolis, quam & ipsi acceperunt à Domino, & quam generalis totius Ecclesiæ perpetuo seruata consuetudo declarauit.

Tertio quæritur, An aliquando ad dignè suscipiendam Eucharistiam, sufficiat sola lethali-um criminum per veram mentis poenitentiam detestatio? Concilium Tridentinum, vt paulo ante vidimus, nonnet adhibendam esse Confessionem, quando quis est sibi conscius peccati lethalis, & habet copiam Confessarij, & insinuat sufficere solam cordis poenitentiam, necessitate urgente, si copia Confessarij non adfit. Et communis omnium opinio, quam habet Sotus in 4. distictio. 12. quest. 1. artic. 4. & distictio. 18. questio. 1. artic. 4. explicat, quandonam cuique id liceat facere: tunc nempe, cum imminet mortis periculum; deinde, quando quis sua peccata confiteri nequit, citra grauem aliorum offensionem; & tamen ad Eucharistiam accedere alioqui iure debet: cum etiam quis absque dedecore, & infamia abstinere à sacra Communione vix posset. Tunc demum, quando dies festus adest, quo populus ad rem diuinam audiendam iure ipso cõuenit, nec alius omnino sacerdos in prõprium est, qui Confessionem audiat, nisi Parochus.

Quæritur Es, An causa Confessionis faciendæ, quis conferre se debeat ad locum remotiorem? Respondeo in hunc modum: aut locus ille prope distat, aut longè. Si primum, debet eò se conferre, nisi aliquid legitime impediatur, vt potè notabilis cœli intemperies, aut repentina aliqua sacrum faciendi necessitas. Si secundum, præcepto non cogitur ad eum locum ire.

Quarto quæritur, An quando præceptum sacre Communionis percipiendæ vim habet, Verbi gratia, quia anniuersaria in digne festo Paschatis celebrata recolitur, vel dies festus celebratur, quo res diuina, vel faciendæ, vel audiendæ nobis est, an si tunc non adfit, qui Confessionem excipiat, sufficiat solus animi dolor de peccatis conceptus? Respondeo, si ijs temporibus ab Eucharistia abstinere minimè possimus absque infamiae nota, vel offensione aliorum, Eucharistiam esse percipiendam absque peccatorum confessione, cum debita tamen lethaliu peccatorum detestatione, quoniam arctioris est vinculi naturale præceptum de infamia, aut offensione aliorum vitanda, quàm lex de Confessione peccatorum faciendæ. Si verò solum instet præcepti Ecclesiastici de re diuina audiendæ in die festo, aut de Eucharistia in die Paschatis percipiendæ: tunc potius meo iudicio videtur esse ab Eucharistia abstinendum: cum duo præcepta sibi iniucem occurrant, nimirum sacrum audiendi, vel accedendi ad Eucharistiam; & lethale peccatum confitendi; quod quia est iuris diuini, arctius nos tenet, & adstringit, quàm illud prius, quod tantum est iuris Canonici. Sic videtur

sentire Sotus 4. distictio. 12. quest. 1. artic. 4. licet quidam oppositum affirmant moti auctoritate Pauli 4. distictio. 9. questio. 1. artic. 2. Armil. communium. 1. Adrian. in 4. questio. 1. de Eucharistia. Tabien. verbo Communicare. quest. 30. Siluest. Eucharistia 2. q. 7. Sed hi, & alij ideo sic sentiunt, quia putant præceptum confessionis, ante Eucharistiam esse solum iuris Canonici. Idem est iudicandum, quando quis vel sui, quod fecit, voti religione, vel superioris iussu percipere Eucharistiam debet. Si enim lethali peccato fuerit obstrictus, nec sit cui confiteatur, ab Eucharistia abstinerebit: votum enim emissum, & acceptum à superiore mandatum interpretari debemus in eum sensum, vt cum diuino iure non pugnet.

Quinto quæritur, An sacerdos, qui peccatis generetur, quorum absolutio reseruata esset Episcopo, quem adire commodè non posset, tuta conscientia sacrificaret, aut Eucharistiam perciperet? Respondeo, si absque infamia, vel offensione aliorum continere se nequeat, iure ad Eucharistiam accedit: aliter verò abstinere necesse est.

Sexto quæritur, Quid sit dicendum, si Titius excommunicatione occulta, suspensione, vel irregularitate teneatur obstrictus, quippe, qui Clericum occultè percusserit, vel quempiam occiderit, qui nisi rem diuinam faciat, vel Eucharistiam suscipiat, alios offendet, aut ipse dedecus & infamia, vel etiam mortis periculum incurret: An ab Eucharistia abstinere se debeat? Respondeo, duas esse opiniones: Vna affirmat posse sine peccato ad Eucharistiam accedere. Nauarrus in Manuali, cap. 27. num. 239. & de poenitentia. distictio. 6. cap. 1. 6. Laboret. num. 24. Armilla excommunicatione. num. 9. Tabien. excommunicatio. 1. num. 6. Corduben. libro 1. questio. 35. ad finem. Castr. lib. 2. de lege poenali, cap. vltimo, hi omnes ita distinguunt. Aut Titius aliorum offensionem, vel infamiam commodè euitare potest, aut non potest. Si primum, opus est, vt Eucharistiam omittat. Si secundum, tuta conscientia ad eam accedit; quia iure naturali aliena offensionè, vel nostra infamiam cauere, fugere, & vitare oportet. Excommunicationes autè, ac ceteræ Ecclesiasticæ poenæ sunt tantum iure Canonico constitutæ. At arctiori vinculo nos naturalia, quæ Canonica præcepta constringunt.

Alter sententia est aliorum, qui generatim videntur negare, Titium posse iure ad Eucharistiam accedere. Siluest. Excommunicatio. 3. in effectibus. 5. Sotus 4. distictio. 12. questio. 1. artic. 4. Couarruias in cap. Alma mater. par. 1. §. 2. num. 11. Medina in sua instructio. cap. 11. ratio eorū est, Ecclesiæ lege Titius est inhabilis ad Sacramenta recipienda, siue ministranda. Certè negari non potest, quin sit valde probabilis prima sententia: neque enim videtur Ecclesia cum tanto periculo, videlicet mortis, vel infamiae, & dedecoris nos voluisse obligare. Nam Sotus in 4. distictio. 18. questio. 2. artic. 5. ad finem, idè concedit, cum ait: tunc non licere nobis ad Eucharistiam accedere, nisi grauisima esset aliorum offensio sequenda.

Septimo quæritur, An si sacerdos nullus adfit, qui confessionem audiat, legitime approbatus, aut adfit quidem vnus, sed qui non fit ab excom-

municatione, alijsq; similibus pœnis solutus, & liber, iure ei confiteri queat Titius, vel rem diuinam facturus, vel Eucharistiam percepturus, ne ad eam accedat absque confessione? *Respondet*, nequaquam; quia tunc perinde res se habet, ac si absit copia Confessarij: vt si tunc temporis graue infamiae damnum subire Titius cogatur, vel alijs offensionis causam præbeat, tuto ei licet ad Eucharistiam accedere. Confessio autem tunc non est facienda, quia sacerdos, qui non sit legitime approbatus audire confessiones nequit, præterquam in mortis periculo. Qui item nominatim excommunicatione tenetur, iurisdictionem non habet, quâ possit a peccatis absolueri.

Octauo queritur, An Titius sacrificaturus, vel Eucharistiam percepturus, tuta conscientia, tunc ad Sacramentum, vel sacrificium accedat absque sacra peccatorum confessione, eo quod alium sacerdotem expectet, cui religiosius, & commodius confiteri queat? *Ricardus in 4. distin. 17. artic. 3. quest. 6. id concedit Angelus Eucharistia. 2. quest. 5. Tabien. communicare. quest. 30. & Adrianus in 4. quest. 1. de Eucharistia id quoque fatentur, sed restrictiuis, videlicet cum quis præcepto cogitur sacrificare, aut Eucharistiam suscipere. Sotus autem, Siluester, & Cordubensis locis citatis, negant generatim, id licitum esse facere. Et hoc mihi magis probatur: nam satis est, si idoneum sacerdotem nactus sit, cui commode sua peccata confiteatur.*

Nono queritur, An sicut, cum sacerdos iuxta Concilij Tridentini decretum, necessitate urgente, absque vlla confessione sacrificium faciens, debet, quum primum commode poterit, confiteri; idem etiam sit de laico iudicandum, ita vt si absque confessione, quam facere non potuit, Eucharistiam perceperit, confiteri cogatur, quum primum postea poterit? *Nauarrus sentit in Manuali, cap. 2. num. 10. idem iuris esse de Laico, quod de sacerdote, quoniam eadem ratio videtur esse de vtroque. Cæterum alijs probabilius videtur oppositum. Nam sacerdos ideo debet quam primum potest confiteri, quia frequenter Missæ sacrificium facit, ideoque necesse est, vt sit legitime probatus ad sacrificandum: at verò Laicus Ecclesie præcepto non nisi in Paschate cogitur ad Eucharistiam accedere. Quare si causa offensionis, vel infamiae vitandæ absque confessione Eucharistiam in Paschate percipiat, non cogitur præcepto, statim atque potest, confiteri: sed tuto ei licet confessionem differre ad annum proximè sequentem. Mihi magis placet sententia Nauarri: nam eadem videtur ratio de Laico, quæ est de sacerdote; licet Concilium solum meminerit sacerdotis, de quo sermo erat.*

Decimo queritur, An sacerdos, qui sibi conscius peccati lethalis citra confessionem Missæ sacrificium facit, cum alioqui posset commode confiteri, peccatum admittat duplici deformitate grauatum, videlicet sacrilegij, quia indignè sacrificium facit, & omisæ confessionis, quam ante Missæ sacrificium facere deberet? *Quidam, è quorum numero videtur esse Canus de peniten. par. 4. affirmant, eo argumento permoti, quod*

duo simul præcepta violauerit. Verum probabilius alij opinantur, vnus tantum peccati deformitatem, & maculam contrahere; quoniam etsi præceptum est datum de Confessione ante Eucharistiam, vel ante Missæ sacrificium faciendâ; id ideo est, vt dignè, & idoneè præparati tantum Sacramentum sumamus, aut ad tantum sacrificium accedamus: ergo qui sumit, vel qui sacrificat, cum confessus ante non sit, in eo solo peccat, quod sacrilegium admittit, indignè accedens ad Sacramentum, vel sacrificium. *Parietiam* ratione qui absque debito cordis dolore sacram Communionem acciperet, vel Missæ sacrificium faceret, quando commode confiteri non posset, vnus sacrilegij peccatum committeret, scilicet indignè sumendo, vel indignè sacrificando. *Nec his obstat, quod duo præcepta frangantur: non enim ob præceptorum numerum peccata multiplicantur, sed ob diuersitatem præceptorum ad diuersas virtutes pertinentium: at præceptum faciendæ confessionem ad Eucharistiam sumendam; vel ad Missæ sacrificium faciendum datum est, vt digna tantæ hostiæ immolatio, & vbi vnus præceptum propter aliud constituitur, ibi vnus tantum est præcepti violatio.*

Vndecimo queritur, An sacerdos, qui cum confessus non sit, quando confiteri commode posset, vel qui de lethali peccato non dolet, quando confiteri nequit sacrificat, peccatum incurrat multis deformitatibus confans; his nempe: quod indignè consecret; indignè offerat, ac indignè infumat corpus, & sanguinem Domini? *Quidam* putarunt in hoc sacrilegio tres esse peccati prauitates. Sed alij verius dicunt, vnus tantum peccati esse deformitatem.

Nam vnus est tantum sacrificium quamuis tribus partibus consistat, Consecratione, Oblatione, & Sumptione: quare quemadmodum tres eiusmodi partes vnus sacrificium constitunt; sic etiam qui indignè sacrificat, vnus tantum peccatum admittit, quod tribus in partibus consistit, nimirum, in indigna consecratione, indigna oblatione, & indigna sumptione.

Duodecimo queritur de corporis immunditia, An qui per quietem se noctu polluit à sacrificando abstinere debeat? *Respondet* S. Tho. 3. par. 2. q. 86. ar. 7. cuius sententia communi consensu recepta est; Aut huiusmodi nocturna pollutio est lethale peccatum, vel ex lethali peccato proueniens: & impedit quo minus sacrificare sacerdoti liceat: aut est prorsus absq; vilo lethali peccato, & nihil impedit sacrificium. *Quæres*, quo modo intelligat S. Thomas nocturnam pollutionem esse cum lethali peccato? *Resp.* ille talem esse; cum quis sua sponte, ac voluntate se polluit, aut se oblectat, dum vigilat in pollutione, quæ per quietem accidit, aut cum nocturnæ pollutionis causam sciens, & spontè præbuit; & causa fuit cum lethali peccato data, aut eam optauit.

Decimotertio queritur, An quando nocturna pollutio talis est, qualem S. Thomas describit, impediatur Missæ sacrificium eo die, etiam post debitum cordis dolorem, & confessio-

nem pec-

nem peccatorum factam? Quidam, vt Gabriel, *super Canon. Missæ. lect. 10. testatur*, videntur asserere, post huiusmodi pollutionem omnino esse sacrificio abstinendum intra viginti quatuor horarum spatium, etiam si qui pollutus in somno est legitime de huiusmodi peccato doleat, illudque confiteatur. Et certè id asserere videntur grauis simi Theologi. *Alexan. p. 4. q. 47. m. 1. art. 1. Alber. 4. d. 9. art. 10. S. Thom. 4. dist. 9. q. 1. art. 4. & 3. p. q. 80. art. 7. ad 3. Ricar. 4. dist. 9. art. 2. q. 3. Palud. 4. dist. 9. q. 2. art. 2. & Bonauen. 4. dist. 12. art. 1. quest. vlt. Gabr. loco citato.* Fortassis olim fuit Ecclesiæ præceptum, vt à sacrificando intra illud tempus abstinere. Sed quidquid sit de huiusmodi præcepto Ecclesiæ, quod mihi non videtur impositum fuisse, multò verius est, quod alij docuerunt, fas esse sacerdoti die sacrificare, præmissa confessione cum legitimo cordis dolore: nulla quippe aliud quodlibet lethale peccatum, modò illud sit dolore legitimo, & confessione expiatum, sacrificium impedit, ergo nec nocturna pollutio. Deinde, nulla est nunc lex, quæ id prohibeat. Respondent aliqui nocturnæ pollutionis peccatum minimè sacrificium impediri, quia sit peccatum cæteris grauius, atque deterius, sed quia mentem, & animum cogitationibus perturbat, ac distrahit.

Sed quid, si huiusmodi cogitationes minimè in mentem veniant, aut si venerint, nihil tale efficiant? Accedit, quod ex alijs etiam peccatis similes cogitationes in animo oriuntur, & surgunt. Adde, eiusmodi cogitationes non esse voluntarias, quod si voluntati placuerint, ita vt in vitio, & culpa sint, tunc non nocturna pollutio, sed ipsa animi cogitatio mala sacrificium impedit.

QVÆRES, an si pollutio post mediam noctem acciderit, sacerdoti impedimento sit, ne eo die iure sacrificet? Paludanus affirmat eam impedire, etiam si per dolorem, & confessionem pollutio expiatur; quamuis cum communi opinione fiteatur, ante mediam noctem pollutionem contingentem minimè impedire. Sed constans est cæterorum opinio, eam quoque minimè obstat, quo minus sacrificium fiat. *Sotus 4. dist. 12. q. 1. art. 7. Ledesm. 4. dist. 21. art. 7. Caiet. in sum. verbo, Communio, ad finem. Cordub. lib. 1. q. 7. Nauar. in sum. cap. 21. num. 51. Angel. Eucharistia. 2. q. 28. & 29.* QVÆRES, insuper, an S. Thomas, Bonaventura, Alexander, & Albertus locis citatis, in hac controuersia primam opinionem reuera sequantur? Quidam arbitrantur eos primam illi opinioni adhaesisse, sed meo iudicio id aperte non sentiunt: nam Sanctus Thomas solum habet: Pollutus etiam contritus, & confessus ex quadam congruitate, non tamen ex necessitate præcepti debet se abstinere ab Eucharistia. Cæteri verò supradicti Doctores tantummodo id ipsum sic innuunt: Pollutus etiam contritus, & confessus debet abstinere ab Eucharistia, nisi aliud necessitas exigat. Sed apud eos auctores verbum (debet) non significat præcepti, vel legis necessitatem, sed æquitatem quandam, & honestatem; quasi dicere voluerint, debet qui sic est pollutus, ex æquo, bono, & honesto ab Eucharistia abstinere.

Dices; eos auctores citare ac proferre veteris Testamenti leges, Exodi 19. Leuit. 15. Deuteron. 23. & 1. Reg. 21. in quibus pollutus iubebatur vique

ad Vesperam extra castra manere. Respondeo eiusmodi leges ab hisce auctoribus in medium adduci ad indicandum ex æquo, & bono ab Eucharistia sibi temperare debere pollutum.

Decimoquarto queritur, An saltem veniale peccatum admittat, qui post pollutionem nocturnam etiam confessione cum debito animi dolore præmissa, ad sacrificandum accedit? An item veniale noxam incurrat sacrificans post pollutionem nocturnam absque vilo peccato accidentem? Alexander, Albertus, Bonaventura, & S. Thomas videntur innuere veniale peccatum committi in vtroque. Sed certè probabilius est oppositum: si per se loquamur, non de accidenti extrinseco: quoniam nullo iure, lege, aut ratione, firma, & efficaci conuinci possumus, vt id credamus: & supradicti Theologi potius de æquitate, & honestate, quam de legis necessitate videntur locuti.

Cap. XXXII.

Quædam alia quæstiones de Missæ sacrificio diluuntur.

PRIMO queritur, An lethali peccato se obstringat sacerdos, qui Missæ sacrificium inchoatum non perficit? Respondeo, consecratione facta, Missam inceptam relinquere, lethale peccatum esse: quæ constans est Theologorum opinio, quam habet Nauar. *de Orat. cap. 16. num. 55.* Sed dubiæ quæstionis est, an inchoata Missa, nondum facta consecratione, relinqui absque lethali peccato possit? Profecto, qui citra causam iustam, & legitimam, imperfectum Missæ sacrificium relinquit, vix effugit lethale peccatum: quoniam in cap. Nihil. 7. quest. 1. & c. Nullus. de consec. dist. 1. & cap. Illud, eadē causa, & quæstione, strictè & seuerè præcipitur, ne sacrificium Missæ imperfectum relinquatur, constituta poena, vt qui id fecerit, excommunicacione feriatur.

Secundo queritur, An qui Missam relinquit inchoatam, ipso iure in aliquam excommunicacionem maiorem, vel minorem incurrat? Quidam affirmant, inter quos videtur esse Palud. in 4. dist. 11. q. 1. art. 1. quamuis meo iudicio id aperte non dicat: & probant ex Decretis paulo ante allatis. At probabilior est Nauarri in *tract. de Orat. cap. 16. num. 58.* & in *Miscell. de Orat. 86.* sententia, in nullam incidere excommunicacionem: quoniam citata iura solum denunciant, & statuunt huiusmodi Presbyterum excommunicacione ferendum, vel ab officio amouendum ad tempus. Idem quoque sentiunt Angel. in verbo, Eucharistia. 2. §. 2. & sequentibus. Silu. Eucharistia. 2. q. 7.

Tertio queritur, An Missa incepta iure relinquatur ob eam causam, quod vir aliquis princeps, & illustris, ad rem diuinam audiendam accesserit post generalem Sacerdotis peccatorum confessionem, aut etiam post Angelicum Hymnum, Gloria in excelsis Deo, aut post Epistolam quoque recitatum? Respondeo cum eodem Nauarro locis supra citatis, talis viri aduentum, iustam esse causam, & probabilem iterum Missam inchoandi: vt si Cardinalis, Episcopus, Dux, Marchio, vel Comes accesserit, & petierit, vt Missa incepta repetatur.

Quarto